

نام آزمون: عربی ۳

زمان برگزاری: ۳۰ دقیقه

۱	عَيْنِ نَوْعِ الْجَمْعِ يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي: ۱) رَأَيْتَ هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنِينَ فِي الْمَسْجِدِ! ۲) عَلَيْنَا أَنْ نَرْحَمَ الْمَسَاكِينَ! ۳) شَاهَدْتَ الطُّلَابَ جَالِسِينَ فِي الصَّفِّ! ۴) اتَّحَادَ الْمُسْلِمِينَ يَسَبِّبُ تَقَدُّمَهُمْ!
۲	عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ: ۱) عَلَيْنَا أَنْ نَقْرَأَ سِيرَةَ الْأَنْبِيَاءِ. كِتَابِ آسْمَانِي ۲) كَلَامُهُ حَرَّقَ قَلْبِي: سُوخَتْ ۳) كَانَ إِبْرَاهِيمُ (ع) خَنيفًا: رَاسْتَكُو ۴) هُنَاكَ صِرَاعٌ دَائِمٌ بَيْنَ الْعِلْمِ وَالثَّرْوَةِ: كَشْمَكَشْ
۳	عَيْنِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ: ۱) أَغْنَى - أَعْلَى ۲) الطَّاقَةُ - الْعِزَّةُ ۳) سَوَى - إِلَّا ۴) الْجُدُوعُ - الْجَزَرُ
۴	عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي تَرْجُمَةِ الْكَلِمَتَيْنِ: ۱) الصَّنَمُ، الشَّعْبُ / تَنْدِيسُ، مَلَتْ ۲) الْمَرْصُوصُ، الطَّيْنُ / اسْتَوَارَ، كَلَّ ۳) الْخَلِيلُ، الْبَيْتُ / دُوسْتُ، بَرَانْغِيخْتِهْ شَدِهْ ۴) الْذَّاءُ، الْمَفْسَدَةُ / بِيْمَارِي، فَاسِدْشَدِهْ
۵	«هُوَ يَعْلَمُ..... صَادِقُونَ فِي الْقَوْلِ!». عَيْنِ الْخَطَأِ لِلْفِرَاعِ: ۱) أَنْكَمَا ۲) أَنَّنَا ۳) أَنْكُمْ ۴) أَنَّهُمْ
۶	«لَعَلَّ..... مِنْ نَوْمِ الْغَفْلَةِ وَ يَتَّحِدُونَ». عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفِرَاعِ: ۱) الْمُسْلِمِينَ يَسْتَقِظُونَ ۲) الْمُسْلِمُونَ يَسْتَقِظُونَ ۳) الْمُسْلِمِينَ مُسْتَقِظِينَ ۴) الْمُسْلِمُونَ مُسْتَقِظُونَ
۷	عَيْنِ «لَا» نَفْيِ جِنْسٍ: (بِا تَغْيِيرِ) ۱) لَا نُورَ فِي قَلْبِ الْمَذْنَبِ! ۲) لَا تَقُلْ مَا لَا تَعْرِفُهُ! ۳) الْعَالَمُ قَائِمٌ بِالْعَمَلِ فَلَا تَرَى فِيهِ السَّكُونَ! ۴) النَّاسُ يَحْتَرِمُونَ الْعُقُلَاءَ لَا الْجِهْلَاءَ!
۸	عَيْنِ الْخَطَأِ عَنْ نَوْعِ «لَا»: ۱) أَلَا تَعْلَمُ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى أَعْمَالَ النَّاسِ؟! (نَاهِيَّة) ۲) إِنَّ الظُّلُمَ كَالْأَلِيلِ، لَا دَوَامَ لَهُ! (نَافِيَّةٌ لِلْجِنْسِ) ۳) لَا تَحْقَرُوا كُلَّ مَنْ لَيْسَ لَهُ مَالٌ! (نَاهِيَّة) ۴) لَا يَنْتَظِرُ التَّجَاحُ مِنْ لَا يَجْتَهِدُ كَثِيرًا! (نَافِيَّة)
۹	عَيْنِ «لَا» نَفْيِ: ۱) يَا عَاقِلُ! لَا تَفَكَّرْ فِي شُؤْنِ الْآخَرِينَ! ۲) فَلَا تَجْعَلْ بَاطِنَ حَيَاتِكَ مُعَادِلًا لظَاهِرِ حَيَاتِهِمْ! ۳) فَلَا أَحَدٌ إِلَّا وَعِنْدَهُ مُشَاكِلٌ فِي بَاطِنِ حَيَاتِهِ! ۴) لَا يَعْلَمُهَا أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ تَعَالَى!
۱۰	عَيْنِ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَكْمَلُ جُمْلَةً مَا قَبْلَهَا: ۱) إِنَّ الْعِلْمَ أَحْسَنُ مِنَ الْمَالِ، ۲) نَعْلَمُ أَنَّ لِلْعَالَمِ أَصْدِقَاءَ كَثِيرِينَ، ۳) وَلَكِنْ لِصَاحِبِ الْمَالِ أَعْدَاءُ كَثِيرِينَ، ۴) هَذَا هُوَ الْفَرْقُ بَيْنَ الْعِلْمِ وَالْمَالِ!

<p>عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ «لَا» النافية للجنس:</p> <p>عندما ذهبت إلى المكتبة لا رأيت أحداً هناك! (١)</p> <p>لا الكتاب على المنضدة بعد ذهابنا! (٢)</p> <p>هذا اليوم لا ضيوفنا في البيت! (٣)</p> <p>لا تصفون على قضبان الأشجار قرب بيتنا! (٤)</p>	١١
<p>عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي نَوْعِ الْخَبَرِ:</p> <p>إِنَّ فِي الصِّدْقِ الثَّجَاةَ. (مفرد) (١)</p> <p>حَاوَلْتُ أَنْ أَصْدُقَ كَلَامَ صَدِيقَتِي لَعَلَّهَا تَصْدُقُ. (جملة فعلية) (٢)</p> <p>اشْتَرَيْتَ ذَلِكَ الْقُسْتَانَ لِكَ لَيْتِكَ تُحْيِيْنُهُ. (مفرد) (٣)</p> <p>لَا تَقْلُقْ عَلَيْهِمْ، فَإِنَّهُمْ فِي الرَّخَاءِ وَالسَّعَادَةِ وَلَا يَنْقُصُهُمْ شَيْءٌ. (جملة فعلية) (٤)</p>	١٢
<p>عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ نَوْعِ «لَا»:</p> <p>ألا تعرف أنني ذلك الشاب الذي استقبلك بحفاوة؟! (ناهية) (١)</p> <p>طوبى لك بمن لا تبادر بالأعمال السيئة والمنكرة! (نافية للجنس) (٢)</p> <p>لا شك أنك لن تكذبي من أجل زخارف الدنيا! (نافية) (٣)</p> <p>لا نفع في كلام فيه اللغو والغيبة والكذب! (نافية للجنس) (٤)</p>	١٣
<p>عَيْنِ خَبَرِ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ مُخْتَلِفًا عَنْ غَيْرِهِ:</p> <p>إِنَّ عُلَمَاءَ النَّفْسِ يُوَكِّدُونَ عَلَى الاهتمام بالأطفال خاصة في السنوات الأولى من حياتهم. (١)</p> <p>ازدادت الخرافات على مرَّ العصور وَلَكِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمْ يَتْرُكْ النَّاسَ عَلَى هَذِهِ الْحَالَةِ. (٢)</p> <p>هؤلاء الطلاب أحرزوا الترتبة الأولى في المسابقات العلمية كَانَهُمْ نُجُومٌ فِي سَمَاءِ الْمَدْرَسَةِ. (٣)</p> <p>حاولنا كثيراً لنساعدكم في الوصول إلى النجاح لَيْتَكُمْ تُقَدِّرُونَ ذَلِكَ. (٤)</p>	١٤
<p>عَيْنِ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:</p> <p>لَمَلَّ الْإِنْسَانَ لَا يَكْذِبُ حَتَّى عِنْدَ الضَّرُورَةِ. اميد به آن است كه انسان حتى هنگام ضرورت دروغ نمی گوید. (١)</p> <p>إِنَّ الْوَالِدِينَ يَعْملَانِ عَلَى رَاحَةِ أَوْلَادِهِمَا وَلَكِنَّ الْأَبْنَاءَ لَا يَقْدِرُونَ ذَلِكَ. قطعاً پدر و مادر به هدف راحتی فرزندانشان عمل می کنند؛ ولی فرزندان قدر آن را نمی دانند. (٢)</p> <p>لَيْتَكَ تَجْتَهِدِينَ أَكْثَرَ لِلْحُصُولِ عَلَى نَتَائِجٍ أَفْضَلِ. ای کاش بیشتر فعالیت می کردی تا نتایج بهتری به دست می آوردی. (٣)</p> <p>كَأَنَّ بَعْضَ النَّاسِ لَا يَرِيدُونَ أَنْ يَعْرِفُوا الْحَقِيقَةَ. شاید كه برخی از مردم نمی خواهند حقیقت را بدانند. (٤)</p>	١٥
<p>عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ «لَا» النافية للجنس:</p> <p>لا حياة و عفاف و أدب إلا لعقل ثابت! (١)</p> <p>لا العزة إلا لرَبَّنَا الرَّحِيمِ الَّذِي لَهُ كُلُّ شَيْءٍ! (٢)</p> <p>لا أتذكر زمانَ ذهابنا إلى تلك الجولة العلمية! (٣)</p> <p>لا شعبٌ من شعوب العالم إلا وله طريقةٌ للعبادة! (٤)</p>	١٦
<p>عَيْنِ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةِ:</p> <p>«بَدَأَ الْقَوْمُ يَنْتَهَامِسُونَ وَ قَالُوا أَنَّ إِبْرَاهِيمَ يَقْصُدُ الْإِسْتِهْزَاءَ بِأَصْنَامِنَا.»</p> <p>قومی بیج بیج می کردند و می گفتند كه ابراهيم قصد مسخره كردن بت ها را دارد. (١)</p> <p>گروه شروع به بیج بیج می کردند و گفتند قطعاً ابراهيم قصد مسخره بت های ما را دارد. (٢)</p> <p>گروه بیج بیج را شروع کردند و گفتند مسلماً ابراهيم می خواسته بت های ما را به استهزاء بگیرد. (٣)</p> <p>قوم شروع به بیج بیج کردند و گفتند كه ابراهيم قصد دارد بت هایمان را مسخره کند. (٤)</p>	١٧
<p>عَيْنِ الْكَلِمَةِ الَّتِي لَا تَكْمُلُ الْفَرَاغَ:</p> <p>هناك جَمِيلَةٌ عَلَى جِدْرَانِ هَذَا الْقَصْرِ الْمَلِكِيِّ.</p> <p>شعائر (١)</p> <p>تمائيل (٢)</p> <p>لوحات (٣)</p> <p>نقوش (٤)</p>	١٨

عَيْنِ الصَّحِيحِ:	١٩
١) لَبِيتِي رَأَيْتُ جَمِيعَ الْكُتُبِ : كَاشَ هَمَّةُ كِتَابِهَا رَا بَيْنِي!	٢) لَعَلَّ الْخَيْرَ قَدْ نَزَلَ عَلَيْنَا : شَايِدْ خَيْرٌ بَرَّ مَا نَازَلَ شُود!
٣) لَبِيتِ الْإِمْتِحَانَ قَدْ انْتَهَى : كَاشَ إِمْتِحَانُ تَمَامِ شُود!	٤) لَعَلَّ الصَّبْرَ يُنْقِذُنَا : شَايِدْ پَايْدَارِي نَجَاتْمَانِ دِهْد!
عَيْنِ مُضَارَعًا لَيْسَ مُعَادِلًا لِلاتِّزَامِ الْفَارْسِي:	٢٠
١) أَمَرْنَا بِأَنْ لَا نَغْضِبَ، وَلَكِنَّا نَغْضِبُ، وَ هَذَا الْأَمْرُ شَائِعٌ بَيْنَنَا!	٢) لَعَلَّ الْإِنْسَانَ يَعْرِفُ الْحَضَارَاتِ مِنْ خِلَالِ الْكِتَابَاتِ وَ التَّمَاثِيلِ!
٣) كَأَنَّ هَذَا الْجَبَلَ أَعْلَى مِنْ بَقِيَةِ الْجِبَالِ، لَبِيتِي أَصْعَدَ إِلَى رَأْسِهِ!	٤) لَبِيتْنَا نَقْرَأُ آرَاءَ عِدَّةِ كُتَّابٍ حَوْلَ هَذَا الْمَوْضِعِ لِنَأْخُذَ نَتِيجَةَ صَحِيحَةٍ!
عَيْنِ الْخَطَأِ فِي التَّرْجَمَةِ:	٢١
١) قَالَ: أَعْلَمْتُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. كُفْتُ: مَي دَانَمْ كِه خُداوَنْد بِرِ هَرْ چِيزِي تَوَانَسْت.	٢) لَبِيتُكُمْ تَدْرِكُونَ مَشَاكِلَ النَّاسِ وَ ظُرُوفَهُمُ الصَّعْبَةَ. كَاشَ مَشْكَلاتِ مَرْدَمِ وَ شَرَايِطِ سَخْتَشَنانِ رَا دَرَكِ كَنِيد.
٣) كَأَنَّكُمْ شَبَابٌ فِي بَدَايَةِ الْعَشْرِينَاتِ. هَمَانِ طُورِ كِه شَمَا جَوَانَانِي دَرِ آغَاذِ بِيَسْتِ سَالِگِي هَسْتِيد.	٤) لَعَلَّ الْآخَرِينَ يَحْتَرِمُونَكَ كَمَا أَنْتَ تَحْتَرِمُهُمْ. اَمِيدِ اسْتِ دِيگَرانِ بِه تَوِ اَحْتِرَامِ بَگِذارَنْد؛ هَمَانِ طُورِ كِه تُو بِه اَنانِ اَحْتِرَامِ مِي گِذارِي.
عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي تَرْجَمَةِ الْعِبَارَاتِ:	٢٢
١) وَأَعْنَى فِي دُرُوسِي وَ أَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ: دَرِ دَرَسِ هَايِمِ وَ اَنْجَامِ تَكاليفِ مَرَا يَارِي دَادِي.	٢) لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَ لَا عِبَادَةَ مِثْلَ التَّفَكُّرِ: هِيچِ فُقْرِي بَدْتَرِ اَزِ نَادَانِي وَ هِيچِ عِبَادَتِي مَانَنْدِ اَنْدِيشِيدَنِ نِيَسْت.
٣) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَاقِلٍ ثَابِتٍ وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ أَدَبٍ: اَفْتِخارِ تَتَهَا بِه خُرْدِي اسْتَوَارِ اسْتِ كِه دَرِ اَنِ حَيَا وَ پَاكدامَنِي وَ اَدَبِ بَاشْد.	٤) إِنَّ اِبْرَاهِيمَ حَاوَلُ أَنْ يُنْقِذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ: قَطْعاً اِبْرَاهِيمِ سَعِي مِي كَنْدِ كِه قَوْمِشِ رَا اَزِ عِبَادَتِ بَتِها بَازِدارْد.

عَيْنِ «الْحَالِ»:	٢٣
١) جَعَلَ اللَّهُ لَنَا فِي الدُّنْيَا مِنْ كُلِّ الْمَوْجُودَاتِ زَوْجِينَ!	٢) نَسَأَلُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْخَائِفِينَ!
٣) اِنْدَفَعِ شَبَابُ الْمُسْلِمِينَ إِلَى مَرَاكِزِ الْعِلْمِ فَرَحِينَ!	٤) كَانِ طُلَّابُ مَدْرَسَتِنَا فِي اَدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ دَوَّوِينَ!
عَيْنِ الْحَالِ يُخْتَلَفُ نَوْعُهَا عَنِ الْبَقِيَّةِ:	٢٤
١) عَلِمَكَ الْمُعَلِّمُ الدَّرْسَ يُسَاعِدُكَ فِي الْحَيَاةِ.	٢) الطَّبِيبُ وَصَفَ لِي الدَّوَاءَ يُفِيدُ شَفَائِي الْعَاجِلِ!
٣) نَهَضَ التَّلَامِيذُ مِنْ مَكَانِهِمْ وَاقِفِينَ لِلتَّبَجُّيلِ.	٤) أَلَحَّ أَبُونَا عَلَى الدَّهَابِ وَ نَحْنُ غَارِقُونَ فِي أَفْكَارِنَا.
عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ:	٢٥
عَيْنِ الْحَالِ:	١) سَأَجْتَهِدُ فِي أَعْمَالِي حَقًّا وَ أَتَوَكَّلُ فِي ثَمَرَتِهَا عَلَى رَبِّي!
٢) لَعِبَ الْأَطْفَالُ بَعْدَ اِتِّمَامِ الدَّرْسِ فَرَحِينَ كُلُّ يَوْمٍ!	٣) اِبْتَسَمَ الْمُعَلِّمُ فِي وَجْهِهِ اِبْتِسَامًا سَرَنِي كَثِيرًا!
٤) يُحَاسِبُ الطُّالِبُ يَوْمَ الْإِمْتِحَانِ حَسَابًا بَدَقَّةً!	
عَيْنِ السُّؤَالِ الْمُنَاسِبِ لِلْعِبْرَةِ التَّالِيَةِ : «الْأَنْبِيَاءُ بُعِثُوا مَبَشِّرِينَ.»	٢٦
١) لِمَاذَا بُعِثَ الْأَنْبِيَاءُ؟	٢) كَيْفَ بُعِثَ الْأَنْبِيَاءُ؟
٣) هَلْ بُعِثَ الْأَنْبِيَاءُ مَبَشِّرِينَ؟	٤) مَتَى بُعِثَ الْأَنْبِيَاءُ مَبَشِّرِينَ؟

۲۷	عَيْن ما لَيْسَ فيه الحال: ۱ لماذا تتكاسل في دراستك و أنت طالب ذكي؟ ۲ لم يكن الضيف يستطيع أن يبقى في المدينة منتظراً! ۳ كيف يمدح هذا الشاعر الحكام الظالمين و هو مسلم؟ ۴ هذا رأى صحيح غير أن كثيراً من الطلاب لا يوافقون عليه!
۲۸	عَيْن ما يَبِين هيئة الفاعل: ۱ أخذت الشاعرة تنشد قصائد جميلة أمام الحضار. ۲ تلونا آيات شريفة من القرآن أثرت في قلوبنا. ۳ وقف الطالب متأملاً في المنظر الذي شاهده أمامه. ۴ شاهدت في طريقى قطرات الماء تجرى في نهر.
۲۹	■ عَيْن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: عَيْن صاحب الحال فاعلاً: ۱ أخذت الكتب من المكتبة سريعاً! ۲ يُحاسب المخطئ خائفاً! ۳ رأيت الضيوف في الفُرقة جالسين! ۴ دعوت أقبائى شاكرين!
۳۰	عَيْن ما ليس فيه الحال: ۱ إن تقدمنا نحو الأمام أفضل من الوقوف منتظرين لا نتحرك! ۲ ركب المسافرون في القطار مستعجلين خوفاً من حركته قبل الموعد! ۳ في حياتنا اليومية قد تصادفنا فرص كثيرة ولكن أكثر الناس يضيّعونها! ۴ نرى الشباب النشيطين في مجتمعنا و هم يرجون الوصول إلى أهدافهم!
۳۱	عَيْن الجملة الحالية: ۱ شاهدت طفلاً يلعب في الحديقة. ۲ دخلت معلّمة في الصف تحمل محفظتها. ۳ اشترك الطلاب في الجلسة يتحدثون عن الأدب. ۴ شاركت في مسابقات رياضية في مجال الرماية.
۳۲	عَيْن الحال يبين حالة المفعول: ۱ «قرأ التلميذ درسه حول موضوع قرائن المادة دؤوباً» ۲ «شاهدت في المستشفى الممرّضات ساهرات» ۳ «يا أيّها الناس علّموا أولادكم مشفقين عليهم» ۴ «شاهدت أزهار الحديقة مُعجّبة بجمالها»
۳۳	عَيْن الحال: ۱ إني أستيقظ من النوم كلّ يوم و الشمس لم تطلع! ۲ سأله عن حقائق الأمور و لكنه لم يقدر أن يجيب عنها! ۳ الثمرينات الذهنية تزيد من قوة الدرك و تنقص من النسيان! ۴ كانت تتكلم مع صديقتها باللغة العربية و لكتي ما كنتُ معهما!
۳۴	«وَصَّى الإمام (ره) المستضعفين». عَيْن الخطأ للفراغ: ۱ و هم راجيات ۲ راجياً ۳ راجين ۴ و هو راج
۳۵	عَيْن الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: «صعد الزوّار كلّهم جبل النور لزيارة غار حراء إلّا من لم يقدرُوا على الصعود» ۱ همه زوّار برای دیدار غار حراء در کوه نور، از آن بالا رفتند، مگر آن کسی که نمی توانست بالا برود! ۲ زائران همگی برای زیارت غار حراء از کوه نور بالا رفتند، مگر کسانی که برای صعود قدرت نداشتند! ۳ همه زائران به خاطر زیارت غار حراء کوه نور را در نور دیدند، جز آنها که قدرت بالا رفتن نداشتند! ۴ زوار همگی به دیدن غار حراء از کوه نور صعود می کنند، جز آن کس که نمی تواند صعود کند!

●● عَيْنِ الْأَصْحَحُ وَ الْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة من أو إلى العربية:
«إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا...»:

۳۶

- ۱) وَلِيُّ شِمَا فَقَطُ اللَّهِ اسْتِ وَ رَسُولُ او وَ كَسَانِي كِه اِيْمَانِ آوَرْدِه اَنْد ...
۲) هِمَانَا وَلِي شِمَا خِدَاوَنْد اسْتِ وَ پِيَامِيْرشِ وَ هِرْكَسِ اِيْمَانِ بِيَاوَرْدِ ...
۳) سَرُورِ شِمَا بَدُونِ شَكِّ، اللَّهُ اسْتِ وَ پِيَامِبِرِ وَ اَنَكِه اِيْمَانِ آوَرْدِه اسْتِ ...
۴) بَهْدَرْسْتِي كِه خِدَاوَنْدِ سَرُورِ شِمَا اسْتِ وَ رَسُولِ او وَ كَسِي كِه اِيْمَانِ آوَرْدِه اسْتِ ...

●● عَيْنِ الْأَصْحَحُ وَ الْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة من أو إلى العربية:
«إِنَّهَا مِنْ أَعْجَبِ الْأَسْمَاكِ، تَغْذِيَّتُهَا صَعْبَةٌ عَلَى الْهَوَاةِ لِأَنَّهَا تُحِبُّ أَنْ تَأْكُلَ صَيْدَهَا حَيًّا!»:

۳۷

- ۱) اَنْ اَزِ مَاهِيْ هَايِ عَجِيْبِي اسْتِ كِه تَغْذِيَه اَشِ بَرَايِ عِلَاقَمَنْدَانِ سَخْتِ اسْتِ، بَرَايِ اَيْنَكِه دَوْسْتِ دَارْدِ شَكَارِ زَنْدِه بَخُورْدِ!
۲) او اَزِ شَكْفَتْ تَرِيْنِ مَاهِيَانِي اسْتِ كِه بَرَايِ عِلَاقَمَنْدَانِ، غِذَا دَاوَنْشِ سَخْتِ اسْتِ، زِيْرَا او خُورْدِنِ زَنْدِه شَكَارِ رَا دَوْسْتِ دَارْدِ!
۳) او اَزِ مَاهِيَانِ شَكْفَتْ آوَرِي اسْتِ كِه بَرَايِ عِلَاقَمَنْدَانِ، تَغْذِيَه اَشِ سَخْتِ دَشْوَارِ اسْتِ، زِيْرَا زَنْدِه خُورْدِنِ صِيْدِ رَا دَوْسْتِ دَارْدِ!
۴) اَنْ اَزِ عَجِيْبْ تَرِيْنِ مَاهِيِ هَاسْتِ، غِذَا دَاوَنْ بَه او بَرَايِ عِلَاقَمَنْدَانِ دَشْوَارِ اسْتِ، زِيْرَا دَوْسْتِ دَارْدِ كِه صِيْدِ خُودِ رَا زَنْدِه بَخُورْدِ!

عَيْنِ الْأَصْحَحُ وَ الْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة من أو إلى العربية:
«أَسْبُهَايِي رَا دِيدِمِ، اَنْ اَسْبُهَا كَنَارِ صَاحِبْشَانِ بُوْدَنْد!»:

۳۸

- ۱) نَظَرْتُ أَفْرَاسًا، وَ كَانَتْ أَفْرَاسُ فِي جَنْبِ صَاحِبِهَا!
۲) شَاهَدْتُ الْأَفْرَاسَ الَّتِي كَانَتْ فِي جَنْبِ صَاحِبِهَا!
۳) وَجَدْتُ الْأَفْرَاسَ وَ هِيَ كَانَتْ جَنْبِ صَاحِبِهَا!
۴) رَأَيْتُ أَفْرَاسًا، كَانَتْ الْأَفْرَاسُ جَنْبِ صَاحِبِهَا!

عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

۳۹

- ۱) عَلَيْكُمْ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فَإِنَّ رَبِّي يَعْنِي بِهَا!
۲) اللَّهُمَّ انْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَ عَلَّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي!
۳) كُنْ صَادِقًا مَعَ نَفْسِكَ وَ مَعَ الْآخَرِينَ فِي الْحَيَاةِ!
۴) اتَّصَلْ بِصَدِيقِهِ مُصْلِحِ السَّيَّارَاتِ لِكَيْ يُصْلِحَ سَيَّارَتَهُمْ!

درس سوم

عَيْنِ الْمُسْتَنْتَى مِنْهُ مَحْذُوفًا:

۴۰

- ۱) لَا سَبَبَ فِي نَجَاحِ الْإِنْسَانِ إِلَّا السَّعْيُ.
۲) مَا كَانَ هَدَفَ بَعْتَةِ النَّبِيِّ (ص) إِلَّا التَّعْلِيمُ.
۳) لَا تَفُوزُونَ فِي حَيَاتِكُمْ إِلَّا بِالْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ.
۴) قَمْتُ بِأَدَاءِ وَاجِبَاتِي إِلَّا قِرَاءَةَ الدَّرْسِ الثَّالِثِ.

عَيْنِ مَا فِيهِ «الْحَصْرُ»:

۴۱

- ۱) لَمْ نَشَاهِدِ الْأَفْلَامَ مِنَ التَّلَافُازِ إِلَّا مَا يُفِيدُنَا مِنْهَا!
۲) مَا صَعَدْنَا إِلَى الْجِبَالِ الْمَرْتَفَعَةِ إِلَّا الْأَفُويَاءَ مَنَا!
۳) مَا أَتَذَكَّرُ مِنْ أَيَّامِ طِفُولَتِي إِلَّا قِصَصَ أَبِي الْجَمِيلَةِ!
۴) لَمْ تَبْلُغِ الْأَسْمَاكُ صَغَارَهَا فِي هَذَا الْقَلَمِ إِلَّا سَمَكَةً وَاحِدَةً!

عَيْنِ الْمُسْتَنْتَى مُخْتَلَفًا فِي الْإِعْرَابِ:

۴۲

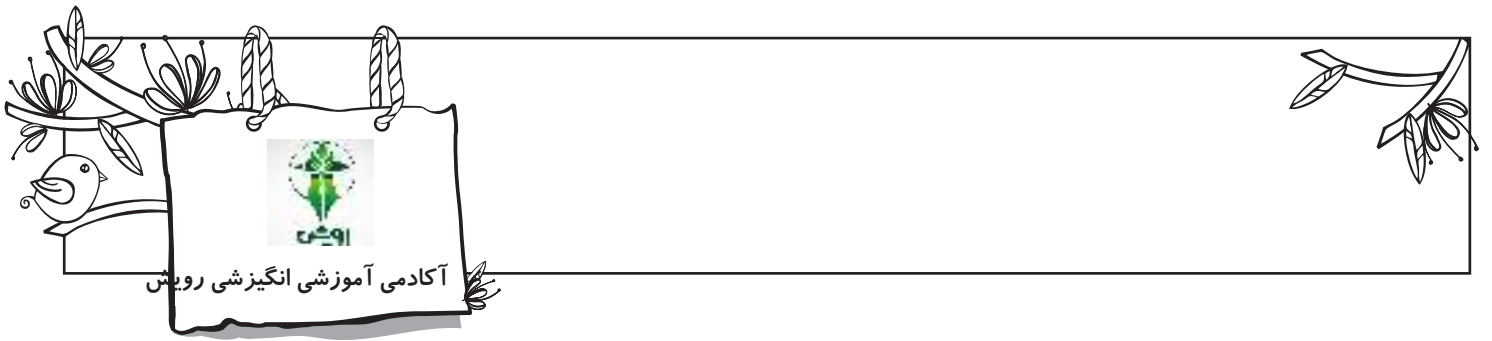
- ۱) لَا يَحِبُّ صَدِيقِي الْأَلْوَانَ الْعَدِيدَةَ إِلَّا اللَّوْنَ الْأَزْرَقَ.
۲) مَا كَتَبَ الْمَعْلَمُ سَوَالَاتِ الْإِمْتِحَانِ إِلَّا مَا كَانَ فِي الْكِتَابِ.
۳) لَمْ يَأْتِ إِلَى اسْتِقْبَالِ الْمَدِيرِ إِلَّا مَحْبُوه.
۴) مَا نَزَلَ الرَّكَبُونَ مِنَ السَّيَّارَةِ إِلَّا اِثْنَيْنِ مِنْهُمْ.

۴۳	عَيْنِ الصحيح في اسلوب الاستثناء: ۱) حاجاتي لا يقضيها إلا كرمك! ۳) أعلنت نتائج المسابقات إلا واحدة منها. ۲) لا ينجح الناس إلا المُجتهدين منهم. ۴) ما شاهدت في المجلس إلا جماعتان
۴۴	عَيْنِ المستثنى منه محذوفاً: ۱) لم يركب المسافرون في السيّارة إلا إثنين منهم! ۳) نشعر بأنّ النَّاس يُعانون الكسل إلا قليلاً منهم! ۲) لم أُنشاهد في الضيّافة إلا ضيفين كريمين من أقوامنا! ۴) لن يفوز الطّلاب في دروسهم إلا المجتهدين منهم!
۴۵	عَيْنِ المستثنى مختلفاً في الإعراب: ۱) لم تشتتر الأمّ طعاماً لأولادها إلا الخبز! ۳) ورت الأولاد أموالاً عن جدّهم المتوفّى إلا الحديقة! ۲) لم يذهب إلى عمله يوم أمس إلا هذا العامل! ۴) ينتهي كلّ الشّوارع إلى ساحة كبيرة إلا هذا الشّارع!
۴۶	■ عَيْنِ المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: عَيْنِ المستثنى يختلفُ إعرابه عن الباقي: ۱) لم ينجح في الإمتحان إلا من كان أكثر اجتهاداً! ۳) لم يأتِ إلى هذه الحفلة إلا بعض الطلبة! ۲) لم يدع المؤمن لقضاء حاجاته إلا الله تعالى! ۴) لم يؤدّ واجباته إلا الذي كان نشيطاً في أعماله!
۴۷	■ عَيْنِ المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: عَيْنِ المستثنى مرفوعاً: ۱) لا ينتهي عن الخطأ إلا من اعتبر به! ۳) لا تُثَقِّق إلا ما يكون ابتغاءً لمرضاء الله! ۲) لا تعمل إلا ما يقربك من ربك! ۴) لا يُغيّر الله إلا من أراد ذلك!
۴۸	عَيْنِ المستثنى منه محذوفاً: ۱) ما أنفقت جدّتي طول حياتها إلا ما في يدها! ۳) وهب ألبسته فقيراً قد مرّ بداره إلا واحداً منها! ۲) اعتمد النَّاس على نفوسهم في الدنيا إلا الخائفين منها! ۴) ما سمعت خبراً من التلفاز إلا الأخبار الاقتصادية!
۴۹	عَيْنِ المستثنى يختلف: ۱) لا تتساقط من أعيننا إلا دموع الفرح! ۳) كان النَّاس يمشون بسرعة إلا من في رجله ألم! ۲) لا يُحمَلنا الله شيئاً إلا ما لنا طاقة به! ۴) ذكرياتي من أيام سفري كلّها جميلة إلا واحدة منها!
۵۰	كم خطأ في العبارة التالية؟ «كُلُّ شَيْءٍ يَرْخُصُ إِذَا كُنَّ إِلَّا الْأَدَبُ.» ۱) أربعة ۲) واحد ۳) ثلاثة ۴) اثنان
۵۱	عَيْنِ الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة: «يقين المؤمن كأنه ضوء الشمس الذي يُزيل الظلمات!»: ۱) گویی مؤمن چون نور خورشید است که با یقین خود تاریکی‌ها را زایل می‌سازد! ۲) کاش مؤمن را یقینی بود که چون نور خورشید ظلمات را روشن کرد! ۳) یقین مؤمن چون نور خورشید است که تاریکی‌ها را از بین می‌برد! ۴) یقین مؤمن همان نور خورشید است که ظلمات را روشن می‌کند!

<p>عَيْنِ الْأَصْحَ وِ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة:</p> <p>إذا انْكَسَرَ ضوء الشمس في قطرات الماء الصغيرة الموجودة في الجوِّ، تحدث ظاهرة باسم قوس قزح.</p> <p>۱ هنگامی که نور خورشید در قطرات کوچک آب موجود در هوا بشکند ، پدیده‌ای به نام رنگین کمان اتفاق می افتد.</p> <p>۲ وقتی شعاع خورشید در قطرات کوچک آب‌های موجود در جو شکست، شکل آشکار قوس قزح ظهور می یابد.</p> <p>۳ هرگاه اشعه خورشید در قطرات کوچک آب‌های موجود در فضا شکسته شد، جلوه ظاهری رنگین کمان پدیدار می شود.</p> <p>۴ زمانی که نور خورشید در قطره‌های آب کوچک موجود در جو شکسته شود، قضیه قوس قزح به وجود می آید.</p>	۵۲
<p>عَيْنِ الْأَصْحَ وِ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة من أو إلى العربية:</p> <p>«لا قُوَّةَ تُقَدَّرُ أَنْ تُنْقَذَنا مِنْ خرافاتٍ نَعِيشُ معها إِلَّا التَّفَكُّرُ!»:</p> <p>۱ هیچ نیرویی که بتواند زندگی ما را از خرافه‌هایی که به آن زنده‌ایم، برهاند، جز اندیشه نیست!</p> <p>۲ جز تفکر، قدرتی نیست که قادر باشد ما را نجات بدهد از اینکه با خرافات زندگی نماییم!</p> <p>۳ فقط قدرت اندیشیدن است که می‌تواند ما را از خرافه‌هایی نجات دهد که با آن زنده‌ایم!</p> <p>۴ نیرویی که می‌تواند ما را از خرافاتی که با آن زندگی می‌کنیم رها سازد، فقط تفکر است!</p>	۵۳
<p>عَيْنِ الخطأ:</p> <p>۱ و لا تحزن بمصيبة قد وصلت إليك: و بر مصیبتی که به تو رسیده است، محزون مشو.</p> <p>۲ فأنت لا تعلم ماذا قد أخذ الله منه: زیرا تو نمی‌دانی که خداوند چه چیزی را از او گرفته است.</p> <p>۳ لا تحسد أحداً على نعمة أعطاه الله: بر کسی به‌خاطر نعمتی که خداوند به او داده، حسادت نورز.</p> <p>۴ فأنت لا تعلم ماذا سيعطيك الله بدلها: چه، تو نمی‌دانی پروردگارت چه چیزی را قرار است به تو بدهد!</p>	۵۴
<p>» البضائع فالتاس طلبوا من الحكومة أن! «. عَيْنِ المناسب للفراغات:</p> <p>۱ قيمة / يزداد / ثقلها ۲ ثمن / كثر / تمررها ۳ أسعار / ارتفعت / تخفضها ۴ نقود / يرتفع / تمنعها</p>	۵۵
<p>عَيْنِ الْأَصْحَ وِ الْأَدَقِّ فِي الْأَجْوِبَةِ لِلترجمة أو التعريب أو المفهوم:</p> <p>عَيْنِ الصحيح: «مشكل کسانی که فکر بسته دارند این است که دهانشان پیوسته باز است!»</p> <p>۱ مشكلة من لهم فكرٌ مُغلقٌ أَنْ فمهم مفتوح دائماً! ۲ مشکل الذين فكرهم يغلق أَنْ لهم لساناً دائماً ينطق!</p> <p>۳ إِنَّ المشكل لدن الذين فكر هم مغلقه أَنْ لسانهم يتكلم دائماً! ۴ إِنَّ مشكله الذين فمهم مفتوح دائماً هو أنه ليس لهم فكر مفتوح!</p>	۵۶
<p>عَيْنِ الْأَصْحَ وِ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة أو التعريب أو المفهوم:</p> <p>«وقتی از پزشک پرسیدم: وضع این بیمار را چگونه می‌بینی؟ جواب داد: او را در شرف شفا یافتن می‌بینم!»</p> <p>۱ عندما سألت الطبيب: كيف ترى حالة هذا المريض؟ أجاب: أراه على وشك الشفاء! ۲ حين كنت سألت طبيباً: كيف تنظر إلى وضع المريض؟ أجاب: لا أراه إلا في حالة شفاء!</p> <p>۳ لما كنت سألت من الطبيب: كيف رأيت أوضاع هذا المريض؟ قال في الجواب: رأيته في حال شفاء! ۴ حينما سألت من طبيب: كيف كنت تنظر إلى حال المريض؟ قال الجواب: لا أراه إلا على وشك الشفاء!</p>	۵۷

۵۸	<p>عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية.</p> <p>عین التأكيد لوقوع الفعل:</p> <p>۱) إنه يُحسن إلى الفقراء إحساناً و قد تجرعت نفسه فقراً كثيراً في حياته!</p> <p>۲) حاول هذا التلميذ في دروسه ليلاً و نهاراً حتى يكتسب درجات عالية فيها!</p> <p>۳) يفتح الله للمؤمنين فتحاً مبيناً حتى يصمدوا أمام المشكلات برؤوس مرفوعة!</p> <p>۴) بدأت الأم تنظر إلى لعب أطفالها بدقة و كانت الهجة و السرور على وجهها!</p>
۵۹	<p>عین ما ليس فيه تأكيد للفعل:</p> <p>۱) «تلا القارئ القرآن تلاوةً حسنة.»</p> <p>۲) «تدور عقرب الدقائق دورة دائماً.»</p> <p>۳) «تحسنت حال أُمي صباح اليوم تحسناً.»</p> <p>۴) «ابتعد عن المعاصي ابتعاداً خائفاً من العقاب.»</p>
۶۰	<p>عین الأصح و الأدق في الأجوبة للترجمة :</p> <p>«من عرف الدنيا معرفةً حقيقية، لا تخدع قلبه ظواهرها الخلابة!»:</p> <p>۱) اگر کسی واقعاً دنیا را بشناسد، ظاهر دلربایش او را فریب نمی دهد!</p> <p>۲) آنکه حقیقت دنیا را شناخته باشد، ظاهر فریبنده آن، فریبش نمی دهد!</p> <p>۳) آن کسی که دنیا را عمیقاً شناخت، به ظواهر خوش آن، دل خوش نمی کند!</p> <p>۴) هر کس که دنیا را به طور واقعی بشناسد، ظواهر دلربای آن قلبش را نمی فریبد!</p>

پاسخنامه تشریحی

۱	گزینه ۲: المؤمنین، الجالسین، المسلمین: جمع مذکرند المساکین: جمع مکسر است. شرح گزینه ۳: الطلاب جمع مکسر طالب است و الجالسین جمع مذکر سالم است.
۲	گزینه ۴: ترجمه گزینه درست: کشمکشی همیشگی بین دانش و ثروت وجود دارد. ترجمه گزینه های دیگر: گزینه ۱: ما باید سرگذشت پیامبران را بخوانیم. گزینه ۲: حرفش دلم را سوزاند. گزینه ۳: حضرت ابراهیم (ع) یکتاپرست بود.
۳	گزینه ۳: ترجمه گزینه درست: هر دو به معنی به جز می باشند. ترجمه گزینه های دیگر: گزینه ۱: أغنی: ثروتمندتر / أغلی: گران تر گزینه ۲: الطّاقه: نیرو / العِزّة: بزرگی گزینه ۴: الجذع: تنه درخت / الجَرَر: هویج
۴	گزینه ۲: ترجمه گزینه های دیگر: گزینه ۱: الصنم: بت گزینه ۳: ألبعث: برانگیختن گزینه ۴: التفسدة: مایه تباهی
۵	گزینه ۱: در جای خالی باید گزینه ای قرار گیرد که با «صادقون»، که جمع است، مطابقت کند. اما گزینه (۱) مثنی است.
۶	گزینه ۱: در حل چنین سؤالاتی ابتدا باید به کلمه قبل از جای خالی توجه کرد که در این جمله «لعلّ» می باشد. «لعلّ» یکی از حروف مشبّهه بالفعل است که باید اسم آن به صورت منصوب و خبر آن به صورت مرفوع بیاید که با توجه به فعل که خبر آن است، جواب گزینه (۱) می باشد، زیرا فعل اعرابش محلی است و منصوب نمی شود. یادآوری: «إِنَّ، أُنْ، كَأَنَّ» / «كَيْتَ، لَكِنَّ، لَعَلَّ» ناصب اسم اند و رافع در خبر.
۷	گزینه ۱: (لَا تُورِ فِي قَلْبٍ ...) در این گزینه «لا»، لای نفی جنس و از نواسخ است. در گزینه ۲: «لا» لای نفی، در گزینه ۳: «لا» لای نفی و در گزینه ۴: «لا» لای حرف عطف آمده است.
۸	گزینه ۱: «لا» در این عبارت «نفی» است ← آیا نمی دانی؟
۹	گزینه ۴: زیرا در این گزینه «لا» برای نفی مضارع است، در گزینه ۱: «لا» نهی است، در گزینه ۲: نیز «لا» نهی است و در گزینه ۳: «لا» بر سر «اسم» آمده است.
۱۰	گزینه ۳: سؤال گزینه ای را می خواهد که در آن کلمه ای باشد که برای تکمیل جمله قبلش آمده باشد. از بین حروف مشبّهه بالفعل لکنّ برای کامل کردن جمله قبلش به کار می رود. تشریح سایر گزینه ها: گزینه ۱: «إِنَّ» برای تأکید به کار می رود. گزینه ۲: «أَنَّ» برای ایجاد ارتباط بین دو عبارت به کار می رود. گزینه ۴: در این عبارت هیچ یک از حروف مشبّهه بالفعل به کار نرفته است.
۱۱	گزینه ۴: اسم لای نفی جنس ال ندارد. معرفه نیست، خبر مقدم ندارد. بررسی سایر گزینه ها: گزینه ۱: هناک به اسم أحد مقدم شده است. گزینه ۲: الكتاب «ال» دارد. گزینه ۳: ضیوف معرفه است. (در واقع هیچ گاه ندیده ایم که اسم لای نفی جنس مضاف واقع شود).
۱۲	گزینه ۲: ترجمه گزینه درست: سعی کردم حرف دوستم را باور کنم، شاید که راست بگوید. (تصدق خبر لعلّ است) ترجمه گزینه های دیگر: گزینه (۱): بی گمان نجات در راستگویی است. / «فی الصدق» خبر از نوع شبه جمله است.

گزینه ۳: آن پیراهن را برای تو خریدم، کاش آن را دوست داشته باشی، خبر «تجبین» است که جمله فعلیه می‌باشد.
گزینه ۴: برای آنان نگران نباش، پس بی گمان آنها در راحتی و خوشبختی هستند و چیزی کم ندارند.
«فی الزّاء» خبر و از نوع جار و مجرور است. (شبه جمله)

گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: ألا تعرف: «لا، نفی (آیا نمی‌دانی).
گزینه ۲: لا تبادر: «لا، نفی (اقدام نمی‌کنی).
گزینه ۳: لا شک: «لا، نفی جنس (شکی نیست).

گزینه ۳ ترجمه گزینه درست: این دانش‌آموزان مقام اول در مسابقات علمی را به‌دست آوردند، گویی که آنان ستارگانی در آسمان مدرسه هستند، (نجوم) خبر کأن است که به‌صورت مفرد آمده است.
ترجمه گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: بی گمان روان‌شناسان به توجه به کودکان به خصوص در سال‌های اول زندگی‌شان اهمیت می‌دهند.
«یؤکّدون» خبر «إن» است که به‌صورت جمله فعلیه ذکر شده است.
گزینه ۲: خرافات در طول دوره‌ها زیاد شد؛ ولی خداوند تبارک و تعالی مردم را در این حالت رها نکرد.
«لم یترک» خبر «لکن» است که به‌صورت جمله فعلیه آمده است.
گزینه ۴: بسیار تلاش کردیم که به شما برای رسیدن به موفقیت کمک کنیم، ای کاش که شما قدر آن را بدانید.
«تقدّرون» خبر «لیت» است که به‌صورت جمله فعلیه آمده است.

گزینه ۲ ترجمه درست گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: امید است که انسان حتی هنگام ضرورت دروغ نگوید.
گزینه ۳: ای کاش بیشتر فعالیت کنی تا نتایج بهتری به‌دست آوری.
گزینه ۴: گویی آن که بعضی از مردم نمی‌خواهند که حقیقت را بدانند.

گزینه ۴ بعد از لای نافیة للجنس اسم: تنوین (َ) نمی‌گیرد؛ رد گزینه ۱ / ال نمی‌گیرد؛ رد گزینه ۲
در گزینه ۳ لای نفی است، چون بر سر مضارع آمده است.

گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: فعل «بَدَأَ» و همچنین ضمیر «نا» در أصنامنا ترجمه نشده است.
گزینه ۲: شروع کردند درست است، آن به معنی (که) می‌باشد و قطعاً ترجمه شده است.
گزینه ۳: «أَنْ» مسلماً و «يَقْضُدُ» می‌خواسته (قصد دارد) ترجمه شده است.

گزینه ۱ ترجمه عبارت:
گزینه ۱: مراسم
گزینه ۲: تندیس‌های زیبایی روی دیوارهای این قصر پادشاهی هست.
گزینه ۳: تابلوهای زیبایی روی دیوارهای این قصر پادشاهی هست.
گزینه ۴: نگاره‌های زیبایی روی دیوارهای این قصر پادشاهی هست.

گزینه ۴ خبر لیت و لعلّ اگر مضارع باشد، بصورت مضارع التزامی فارسی ترجمه می‌شود و اگر ماضی باشد، ماضی استمراری یا بعید ترجمه می‌شود. گزینه ۱: می‌دیدم = دیده بود.
/ ۲: نازل می‌شد = شده بود. / ۳: تمام می‌شد = شده بود.

گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:
گزینه ۱: أَنْ لا نغضِبَ مضارع التزامی ترجمه می‌شود (که خشمگین نشویم) / ولی: نغضِبَ (خشمگین می‌شویم)، مضارع اخباری ترجمه می‌شود.
گزینه ۲: يعرف بعد لعل، مضارع التزامی ترجمه می‌شود. (بشناسد)
گزینه ۳: أصد بعد از لیت، مضارع التزامی ترجمه می‌شود. (صعود کنم)
گزینه ۴: نقرأ بعد از لیت / و نأخذ بعد از لام علت، مضارع التزامی ترجمه می‌شود. (بخوانم)

گزینه ۳ تصحیح گزینه نادرست: گویی شما جوانانی در آغاز بیست سالگی هستید.
«كأنَّ» از حروف مشبهة بالفعل است که معنی گویی آن‌که می‌دهد.
عبارت‌های دیگر درست ترجمه شده‌اند.

گزینه ۲ ترجمه صحیح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: یاری ده.

گزینه ۳: افتخار تنها به خردی استوار، شرم، پاکدامنی ادب است.

گزینه ۴: سعی کرد / نجات دهد.

گزینه ۳ «فرحین» حال برای «شباب» است.

گزینه ۱: «زوجین» مفعول به برای «جَعَلَ» است.

گزینه ۲: «الخائفین» مضاف الیه

گزینه ۴: «دووبین» خبر کان است.

گزینه ۳ در این جمله حال مفرد «واقفین» آمده است و صاحب حال «التلاميذ» است و در دیگر گزینه ها حال «جمله» هستند.

۱- صاحب حال أَلْمَعْلَمُ حال=يساعدُ جمله‌ی فعلیه

۲-صاحب حال الدّوا حال = يُفِيدُ جمله‌ی فعلیه

۴- صاحب حال أبونا حال = نحن غارقون جمله‌ی اسمیه

گزینه ۲ در این گزینه کلمه «فرحین» حال است برای صاحب حال «الأطفال»

در گزینه ۱ «حقاً» مفعول مطلق تأکیدی برای فعل محذوف است. در گزینه ۳ «ابتناسماً» و در گزینه ۴ «حساباً» هر دو مفعول مطلق تأکیدی هستند.

گزینه ۲ «مبشرین» حال است و در جواب کلمه پرسشی «کیف» می‌آید، حال کیفیت و چگونگی وقوع فعل را نشان می‌دهد.

گزینه ۴ ترکیب کامل عبارت: أَنْ: حرف مشبّهة بالفعل / كثيراً: اسم «أَنْ» و منصوب / من الطّلاب: جار و مجرور / لا یوافقون: فعل و فاعل آن ضمیر بارز «واو». خبر «أَنْ» و محلاً مرفوع / علیه: جار و مجرور محلاً

ترجمه: این نظری درست است که غیر از این که بسیاری از دانش آموزان با آن موافقت نمی‌کنند.

اما در سایر گزینه‌ها: أَنْتَ طالبٌ، منتظرًا، هو مسلمٌ، حال هستند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) چرا در تحصیل تنبلی می‌کنی در حالی که تو دانش آموز باهوشی هستی!

(۲) مهمان نمی‌توانست در شهر منتظر بماند!

(۳) چگونه این شاعر حاکمان ظالم را مدح می‌کند، در حالی که مسلمان است.

گزینه ۳ در گزینه ۳ «متأملًا» حالت فاعل «الطالب» را بیان کرده است. در گزینه ۱ حال وجود ندارد، در گزینه ۲ حال درباره مفعول به توضیح می‌دهد و در گزینه ۴ حال درباره صفت توضیح می‌دهد.

گزینه ۱ زیرا صاحب حال در این گزینه ضمیر بارز «تُ» در «أَخَذْتُ» می‌باشد در گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ صاحب حال به ترتیب «المخطی» نائب فاعل و «الضيوف» مفعول به و «اقرباء» مفعول به می‌باشد.

گزینه ۳ بررسی موارد در سایر گزینه‌ها: (۱) «مُنْتَظَرِينَ» که صاحب حال آن ضمیر «نا» نادرست است. (۲) «مُسْتَعِجِلِينَ» حال مفرد که صاحب حال آن «المسافرون» است. (۴) «وَهُمْ يَرْجُونَ» است، حال جمله است و صاحب حال آن (الشباب) است.

گزینه ۳ «اشترک الطلاب.....» در این گزینه، جمله‌ی «يَتَحَدَّثُونَ...» جمله‌ی حالیه است و صاحب حال آن کلمه‌ی «الطلاب» می‌باشد.

گزینه ۲ در سؤال پرسیده شده که در کدام گزینه حالت مفعول بیان می‌شود، یعنی در کدام گزینه ذوالحال مفعول است، پس به بررسی سایر گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه ۱: حال دَوْبًا و ذوالحال التلميذ می‌باشد که فاعل است.

گزینه ۲: حال ساهرات و ذوالحال الممرضات می‌باشد که مفعول به است.

گزینه ۳: حال مشفقین است که با توجه به معنی ضمیر (واو) در عَلِمُوا بر می‌گردد که ضمیر واو فاعل است.

گزینه ۴: حال معجبا که ذوالحال ضمیر (ت) در شاهدتُ است که فاعل می‌باشد.

گزینه ۱ «الشمس لم تَطْلُعْ» جمله حالیه از نوع اسمیه است.

ترجمه: همانا من از خواب هر روز بیدار می‌شوم در حالی که خورشید طلوع نکرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۳: تنقص: معطوف به فعل «تزيد» است و نمی‌تواند جمله حالیه باشد، زیرا قبل از فعل مضارع که حال واقع شده «واو» نمی‌آید.

ترجمه: تمرین‌های ذهنی بر نیروی ادراک می‌افزاید و از فراموشی می‌کاهد.

گزینه ۲: لم یقدر: خبر «لکن» و محلاً مرفوع است.

ترجمه: از او درباره حقیقت‌های کارها سؤال کرد، ولی نتوانست به آن جواب دهد.

گزینه ۴: تتكلم: خبر «كانت» و محلاً منصوب است. / ماكنت: خبر «لکن» و محلاً مرفوع است.

ترجمه: با دوستش به زبان عربی صحبت می‌کرد، ولی من با آن دو نبودم!

۳۴	گزینه ۱ زیرا راجیات جمع مؤنث سالم است و با «هَمْ» که جمع مذکر است مطابقت ندارد.
۳۵	گزینه ۲ صَعَدَ الزَّوْجُ: زائران بالا رفتند (نادرستی گزینه‌های ۳ و ۴) / كُلُّهُمْ: همگی / جَبَلَ التَّوْرَ: از کوه نور / لَزِيْرَةً غَار حِرَاءٍ: برای زیارت غار حراء / إِلَّا مَنْ: مگر کسانی که (باتوجه به جمع بودن فعل پس از آن کسانی معنی می‌شود) (نادرستی گزینه ۱ و ۴) / لَمْ يَقْدِرُوا عَلَى الصُّعُودِ: برای صعود قدرت نداشتند (معادل ماضی منفی ساده یا ماضی نقلی منفی ترجمه می‌شود) (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۴)
۳۶	گزینه ۱ اِنَّمَا: به معنای فقط، رد گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ / الَّذِينَ: کسانی که، رد گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ / رسوله: رسولش = رسول او= پیامبر او، رد گزینه ۳ / آمَنُوا: ایمان آورده‌اند، رد گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴
۳۷	گزینه ۴ أعجب الاسماك: عجیب‌ترین ماهی‌ها = شگفت‌ترین ماهی‌ها، رد گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ / أن تأكلَ: که بخورد رد گزینه‌های ۲ و ۳ / صيدها: شکارش = را صیدش را = صید خود را / حياً: زنده؛ حال است، نباید به صورت شکار زنده که صفت است ترجمه شود، رد گزینه ۱.
۳۸	گزینه ۴ اسب‌هایی را دیدم (اسب‌هایی نکره است) / رأيتُ أفراساً (نادرستی گزینه‌های ۲ و ۳) / آن اسب‌ها: الأفراس (معرفه است) (نادرستی سایر گزینه‌ها) / کنار صاحبشان بودند: كانت ... جنب صاحبها (صاحب مفرد است) (نادرستی گزینه‌های ۲ و ۳)
۳۹	گزینه ۴ مصلَح: تعمیر کار اسم فاعل است / يُصَلِّحُ: تا تعمیر کند، نه «تعمیر شود»
۴۰	گزینه ۲ ما كان ... «التعليم» بدون در نظر گرفتن «إِلَّا» خبر کان و منصوب است و در عبارت قبل از «إِلَّا» مستثنی‌منه زمانی محذوف است.
۴۱	گزینه ۳ سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن حصر باشد. در این عبارت قصص مستثنی است و مستثنی‌منه آن محذوف می‌باشد. (از ایام کودکی‌ام فقط قصه‌های زیبای پدرم را به خاطر می‌آورم) تشریح سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: «ما مستثنی و الافلام مستثنی‌منه است. گزینه ۲: «الأقویاء مستثنی و ضمیر «نا» مستثنی‌منه است. گزینه ۴: «سَمَكَةُ مستثنی و الأسماك مستثنی‌منه است.
۴۲	گزینه ۳ مُجِئُو، فاعل و مرفوع می‌باشد ولی در گزینه‌های دیگر کلمات بعد از «إِلَّا» مستثنی منصوب هستند، ولی در گزینه ۳ مستثنی‌منه حذف شده است.
۴۳	گزینه ۲ در این گزینه چون «مستثنی منه» (النَّاس) آمده لذا بعد از «إِلَّا» منصوب بوده و صحیح است، چون النَّاس مستثنی منه است.
۴۴	گزینه ۲ در این عبارت هیچ اسمی قبل از «إِلَّا» وجود ندارد که «ضیفین» به عنوان مستثنی از آن گرفته شده باشد. ترجمه: در مهمانی فقط دو مهمان بزرگوار از اقوامان را مشاهده کردم! بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: «إِثْنَيْنِ»: مستثنی / «المسافرون»: مستثنی‌منه، ترجمه: مسافران سوار ماشین نشدند مگر دوتا از آن‌ها! گزینه ۳: «قَلِيْلًا»: مستثنی / ضمیر بارز «واو» در «يعانون» مستثنی‌منه، ترجمه: احساس می‌کنیم که مردم از تبیلی رنج می‌برند به جز تعداد اندکی از آن‌ها! گزینه ۴: «المجتهدین»: مستثنی / «الطلاب»: مستثنی‌منه، ترجمه: دانش‌آموزان هرگز در درس‌هایشان موفق نخواهند شد، مگر تلاش‌گران از میان آنان!
۴۵	گزینه ۲ زیرا در سه گزینه دیگر مستثنی‌منه آمده ولی در گزینه ۲، مستثنی از نوع مفرغ است. در گزینه‌های (۱ و ۳ و ۴) به ترتیب طعاماً - أموالاً - كل مستثنی منه هستند.
۴۶	گزینه ۲ در گزینه‌های (۱ و ۳ و ۴) به ترتیب «مَنْ» و «بَعْضُ» و «الَّذِي» مستثنای مفرغ و در نقش فاعل هستند اما در گزینه ۲ «الله» مستثنای مفرغ و در نقش مفعول به است. معنای عبارت در گزینه ۲: نمی‌خواند مؤمن برای رفع نیازهایش مگر خدای تعالی را.
۴۷	گزینه ۱ زیرا «لَا يَنْتَهِي» فعل لازم است و فاعلش قبلِ اِلَّا نیامده و به بعد از اِلَّا رفته است، «مَنْ» مستثنای مفرغ در نقش فاعل.
۴۸	گزینه ۱ زیرا فعل عبارت متعددی است و مفعول به در آن ذکر شده پس قبلِ اِلَّا نقش‌ها کامل نیست پس مستثنی از نوع مفرغ است.
۴۹	گزینه ۱ زیرا در این گزینه «اسلوب حصر» است. گزینه‌های دیگر اسلوب استثناء هستند و دارای «مستثنی‌منه» می‌باشند.
۵۰	گزینه ۳ «يُرْخُصُ» باید مرفوع باشد، «كُنْ» فعل لازم است و مجهول نمی‌شود، «الأدب» مستثنی تام است و باید منصوب باشد.
۵۱	گزینه ۳ «يَقِيْنُ الْمُؤْمِنُ: یقین مؤمن» ترکیب اضافی است. [رد گزینه‌های (۱) و (۲)] «كَأَنَّهُ ضَوْءُ الشَّمْسِ: چون (آن) نور خورشید است»، [رد گزینه‌های (۲) و (۴)] «يُزِيلُ: از بین می‌برد»، [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

<p>گزینه ۱: إذا: هنگامی که، قطرات الماء الصغيرة: قطرات کوچک آب، ظاهره: پدیده.</p> <p>از خطاهای بارز سایر گزینه‌ها:</p> <p>گزینه ۲: شعاع خورشیدی</p> <p>گزینه ۳: آب‌های، شکسته شده، جلوه ظاهری</p> <p>گزینه ۴: قطره‌های آب کوچک، قضیه</p>	۵۲
<p>گزینه ۴: لا قُوَّةَ تَقْدِرُ: نیرویی که می‌تواند... (با توجه به اسلوب حصر با استفاده از فقط مثبت معنی می‌شود) / إِلَّا التَّفَكُّرُ: فقط تفکر است / أَنْ تُثَقِّدَنَا: ما را رها سازد / مِنْ خُرَافَاتٍ: از خرافاتی (اسم نکره) (نادرستی گزینه ۲) / نَعِيشَ معها (جملة وصفیه): که با آن زندگی می‌کنیم (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۳)</p> <p>* از رد گزینه کمک بگیرید.</p>	۵۳
<p>گزینه ۴: زیرا (سَيُعْطِيكَ: س + فعل مضارع ← مستقبل (آینده) بنابراین ترجمه صحیح آن «به تو خواهد داد» می‌باشد نه «به تو بدهد».</p>	۵۴
<p>گزینه ۳: صورت سؤال کلمات صحیح را برای جاهای خالی می‌خواهد.</p> <p>قیمت‌های کالاها بالا رفته (افزایش یافتند) و مردم از حکومت خواستند که آن‌ها را کم کند.</p> <p>بنابراین گزینه ۳، کاملاً صحیح است.</p> <p>بررسی سایر گزینه‌ها:</p> <p>در گزینه ۱: فعل یزداد که مفرد مذکر است برای قیمة که مفرد مونث است نامناسب می‌باشد.</p> <p>در گزینه ۲: ثمن مذکر و فعل کثرت مونث است و مطابقت ندارد.</p> <p>در گزینه ۴: نقود جمع غیر عاقل است که با آن مانند مفرد مونث رفتار میکنیم پس فعل بر تفع نامناسب می‌باشد.</p>	۵۵
<p>گزینه ۱: رد گزینه‌های دیگر:</p> <p>دهانشان: فَمَهُمْ: بنابراین لساناً (زبانی) لِسَانَهُمْ (زبان‌شان) در گزینه‌های ۲ و ۳ نادرست است.</p> <p>لَيْسَ لَهُمْ فکر مفتوح "نیست برای آن‌ها فکری باز" در گزینه ۴ نادرست است.</p>	۵۶
<p>گزینه ۱: رد گزینه‌های دیگر:</p> <p>"پرسیدم" ماضی ساده (ماضی مطلق) است (رد گزینه‌های ۲ و ۳) "كُنْتُ سَأَلْتُ" ماضی بعید است.</p> <p>می‌بینی = مضارع است "می‌بینم" مضارع است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) "رَأَيْتُ" و "كُنْتُ تَنْظُرُ" ماضی است.</p> <p>"پزشک" معرفه است = (رد گزینه‌های ۲ و ۴) "طَبِيباً-طَبِيب" نکره تعریف شده‌اند.</p>	۵۷
<p>گزینه ۱: در این گزینه «احساناً» مفعول مطلق تأکیدی است و با «يُحَسِّنُ» هم‌خانواده است.</p> <p>در گزینه ۲ مفعول مطلق وجود ندارد.</p> <p>در گزینه ۳ «فتحاً» مفعول مطلق نوعی است.</p> <p>در گزینه ۴ نیز مفعول مطلق وجود ندارد.</p>	۵۸
<p>گزینه ۱: در این گزینه تلاوة صفت دارد و بنابراین مفعول مطلق نوعی یا بیانی است.</p> <p>گزینه ۲: بعد از دوره، دائماً آمده که قید زمان است پس دوره صفت یا مضاف الیه ندارد پس مفعول مطلق تأکیدی است.</p> <p>گزینه ۳: که تحسناً مفعول مطلق تأکیدی و کاملاً واضح است.</p> <p>گزینه ۴: بعد از ابتعاداً، خائفاً آمده که خائفاً حال است پس ابتعاداً صفت یا مضاف الیه ندارد پس مفعول مطلق تأکیدی است.</p>	۵۹
<p>گزینه ۴: بررسی سایر گزینه‌ها:</p> <p>ظواهرها الخَلَابَةُ = اسم + ضمیر متصل + اسم ال‌دار + یک ترکیب اضافی و وصفی است از طرف دیگر ظواهر جمع مَكْسَر "ظاهر" است = رد گزینه‌های ۱ و ۲ که "ظاهر" ترجمه شده است. قَلْبَهُ = ضمیر دارد. در گزینه ۳ "دل" بدون ضمیر آمده که غلط است.</p>	۶۰

پاسخنامه کلیدی

۱	۲	۱۱	۴	۲۱	۳	۳۱	۳	۴۱	۳	۵۱	۳
۲	۴	۱۲	۲	۲۲	۲	۳۲	۲	۴۲	۳	۵۲	۱
۳	۳	۱۳	۴	۲۳	۳	۳۳	۱	۴۳	۲	۵۳	۴
۴	۲	۱۴	۳	۲۴	۳	۳۴	۱	۴۴	۲	۵۴	۴
۵	۱	۱۵	۲	۲۵	۲	۳۵	۲	۴۵	۲	۵۵	۳
۶	۱	۱۶	۴	۲۶	۲	۳۶	۱	۴۶	۲	۵۶	۱
۷	۱	۱۷	۴	۲۷	۴	۳۷	۴	۴۷	۱	۵۷	۱
۸	۱	۱۸	۱	۲۸	۳	۳۸	۴	۴۸	۱	۵۸	۱
۹	۴	۱۹	۴	۲۹	۱	۳۹	۴	۴۹	۱	۵۹	۱
۱۰	۳	۲۰	۱	۳۰	۳	۴۰	۲	۵۰	۳	۶۰	۴